

YEREL YÖNETİMLERDE SOSYAL POLİTİKA VE SOSYAL HİZMETLER: LONDRA BARNET BELEDİYESİ ÖRNEĞİ

Arş. Gör. Faruk TAŞCI*

ÖZET

Bu çalışma, Londra Barnet kentindeki sosyal hizmetleri ele almaktadır. Özelde ise Barnet Belediyesi tarafından yaşlılara, çocuklara ve özürllülere verilen sosyal hizmetler incelenmektedir. Barnet Belediyesi tarafından yürütülen bu uygulamaların Türkiye'deki belediyelere sosyal politika ve sosyal hizmetler bağlamında bir fikir vermesi ve ufuk açması açısından "dolaylı" faydası olacağı söylenebilir. Bu anlamda, bu çalışma, Türkiye'deki belediyelerin sosyal politika uygulamalarına, uluslararası ölçekte uygulanmakta olan "güzel örnekler/modeller" den az da olsa katkı sağlama amacına sahiptir.

Anahtar Kelimeler: Londra Barnet Belediyesi, Sosyal Politika, Sosyal Hizmetler, Yaşlılar, Özürllüler, Çocuklar.

ABSTRACT

SOCIAL POLICY AND SOCIAL SERVICES IN THE LOCAL GOVERNMENTS: THE CASE OF LONDON-BARNET MUNICIPALITY

This article deals with social services in Barnet London Borough. Specifically social services of Barnet Municipality that are provided for the old, children and handicapped people are studied. It can be said that

these applications carried out by Barnet Municipality may be "indirectly" useful for municipalities in Turkey by giving an idea and opening new prospects about social policy. In this sense, the article has the aim of partice contribution to the social policies of Turkish municipalities from "good cases/models" which have been applied in international context

Key Words: Barnet London Borough, Social Policy, Social Services (Works), The Old, Handicapped, Children.

GİRİŞ

Dünya son yıllarda hızlı bir şekilde değişim yaşamaktadır. Bu değişim, ilk bakışta teknolojik anlamda yaşanıyor gibi görünmesine rağmen, bunun ekonomik, kültürel ve sosyal boyutları da bulunmaktadır. Diğer taraftan dünyanın bir tarafında yaşayan değişim, dünyanın geri kalan kısmını da etkileyecek boyutlara ulaşmaktadır.

Yaşanan değişimlerin önemli bir kısmı sosyal yapı ile alakalı görünmektedir. Sosyal yapıya bağlı değişimler içinde sosyal politikalar da bulunmaktadır. Teknolojik değişim, sanayileşmeden hizmet ağırlıklı sektörel yapıya kayma, bununla birlikte yeni istihdam modellerinin ortaya çıkması; bu modelin doldurulamaması sonucu istihdamda yaşanan sıkıntılar ve işsizlik gibi sorunlarla dünya karşı karşıya gelmiştir. Bu yapısal dönüşüm, beraberinde aile yapısında dönüşüm anlamında sosyal yapıyı da değiştirecek niteliklere sahip olmuştur. Aile kavramı yerini yavaş yavaş farklı kavramlara bırakmıştır. Bunun bir sonucu olarak aile içinde var olan çocuk ve gençlerin sosyal hayat içindeki varlıkları da farklı şekillerde idame ettirmeye başlanmıştır.

Bu değişimlerin yanında, değişimi hızlandırabilecek bir etkiye sahip olan yoksulluk ve gelir dağılımı arasındaki farklar da artmaktadır. Kendi başına yeterli olamayacak durumda olan insanların sayısı da o derece yükselmektedir. Kendi başlarına yeterli olamayacak insanların başında yaşlılar, özürllüler gelmektedir. Dünya nüfusunun gittikçe yaşlandığı bilinmektedir. Öte yandan dünyanın hemen her yerinde özürllülerin yaşadıkları dezavantajlı durumların varlığı da söz konusudur.

* İstanbul Üniversitesi, İktisat Fakültesi, ÇEEİ Bölümü.

İşte gerek çocuklar, gerek özürllüer ve gerekse yaşlıların yaşamış oldukları topluluklar içerisinde ortaya çıkan sorunlara dönük genel anlamda sosyal politikalar özel anlamda bunun bir gayri-maddî yöntemi olarak sosyal hizmet uygulamaları ile karşı karşıya kalınmaktadır.

Bu çalışma, bu tür uygulamaları bir kent üzerinden incelemektedir. Bu kent, Londra Barnet kentidir. Bu kentte bulunan çocuk-geç, yaşlı ve özürllüerle yönelik Belediye tarafından uygulanmakta olan sosyal hizmet politikalarına yer verilmektedir. Bu çerçevede, dört bölümden oluşan çalışmanın ilk bölümü genel olarak Barnet'in sosyo-ekonomik yapısına ayrılmıştır. İkinci bölüm, çocuklara yönelik sosyal hizmetlerle ilgiliyken, üçüncü ve dördüncü bölümler sırasıyla yaşlılar ve özürllüerle dönük sosyal hizmet uygulamalarını içermektedir.

Barnet, Londra'nın diğer kentlerine nazaran nüfus açısından daha hızlı bir artış eğilimindedir. Çocuk ve genç nüfus açısından Londra'da ikinci sıradadır. Öte yandan nüfusun içindeki yaşlı oranı bakımından ise Londra'daki kentler arasında ikinci konumdadır. Nüfusun sosyal yapısı içerisindeki etnik ve dinî farklılıklar da Londra kentleri arasında açık bir şekilde fark edilecek seviyededir.

Londra Barnet Belediyesi, esas itibarıyla direkt anlamda Türkiye'deki belediyeler için bir mukayese alanını ifade etmemektedir. Zira farklı değişkenler söz konusudur. Ancak Barnet Belediyesi bünyesinde uygulanmakta olan bazı sosyal hizmet uygulamalarının Türkiye'deki belediyelere sosyal politika bağlamında bir fikir vermesi ve ufuk açması açısından "dolaylı" faydası olacağı söylenebilir. Bu anlamda, bu çalışma, Türkiye'deki belediyelerin sosyal politika uygulamalarına uluslararası ölçekte uygulanmakta olan "güzel örnekler/modeller"den az da olsa katkı sağlama ümidini gütmektedir.

I. BARNET'İN GENEL SOSYO-EKONOMİK YAPISI VE SOSYAL HİZMET SUNMA SÜRECİ

A. GENEL SOSYO-EKONOMİK YAPI

1. Nüfusun Demografik, Etnik ve Dinî Yapısı

Ulusal İstatistik Kurumu'nun hesaplamalarına göre, 2006 yılı Barnet nüfusu yaklaşık olarak 328,600'dir. 2007 yılı nüfusu 332,400 ve 2008 nüfusu ise 334,900 olarak hesaplanmıştır.¹ Bu nüfus yapısı ile Barnet, 33 Londra kenti arasında ikinci büyük nüfus miktarına sahip durumdadır.²

Barnet'in 2005 ve 2006 yıllarındaki yaklaşık nüfus verileri ışığında, ortaya çıkan bazı nüfus yapı özellikleri şu şekilde ifade edilebilir:

- Cinsiyet açısından nüfus yapısına bakıldığında, kadın ve erkek nüfusu birçok yaş grubunda sayıca oldukça eşittir; fakat kadınlar erkeklerden daha uzun yaşamaya eğilimleri bulunmaktadır. Dolayısıyla yaşlı nüfus miktarında kadınların sayısı erkeklerden fazladır. Bu çerçevede 2006 yılında Barnet'teki kadın sayısı 169,200 iken erkek sayısı 159,000'dir. Buna göre kadınların oranı % 51,5 ve erkeklerinkisi de % 48,5 olarak ortaya çıkmıştır.³
- Barnet'in nüfus yapısı açısından diğer önemli bir özelliği, nüfusun etnik ve dinî yapısı ile ilgilidir. Barnet, etnik farklılıkların olduğu bölgeler sıralamasında, nüfusunun % 26'sı siyahî ve azınlık etnik gruplarına ait olan bir kent olarak yirminci sıradadır. Dinî açıdan da farklı dinlerin bulunduğu kentler sıralamasında ikinci durumdadır. Örneğin, nüfusun % 47,3 Hıristiyan iken, Yahudiler'in şehirdeki nüfus oranı

¹ Barnet London Borough, "Latest Population Figures," (Çevrimiçi) <http://www.barnet.gov.uk/index/council-democracy/statistics-census-information/latest-population-figures.htm>, 10.06.2008.

² Julia Gay, **Barnet's Early Years and Childcare Plan 2006-2008: Implementing the Ten Year Childcare Strategy**, London, Barnet Pub., August 2006, p. 5.

³ Barnet London Borough, "Latest Population Figures", **a.g.e.**

% 14,8'dir.⁴ Hiçbir dine mensup olmayanları oranı ise, % 12,8'dir. Bunları % 6,7 ile Hindular, % 6,2 ile Müslümanlar ve % 1,1 ile Budistler takip etmektedir.⁵

Diğer taraftan nüfus projeksiyonları da ileriye dönük nüfusta bir artışa işaret etmektedir. Örneğin, 2001 ile 2016 yılları arasında Londra'da nüfusta % 10'luk bir genel artış olacağı tahmin edilmektedir. Bu durum Barnet açısından mesela;

- 0-15 yaş grubunda % 9 artış
- 16-29 yaş grubunda % 4 azalış
- 30-49 yaş grubunda % 20 artış
- 50-59 yaş grubunda % 25 artış
- 60 ve üstü (özellikle 70 üstü) yaş grubunda % 3 artış şeklinde görüleceği belirtilmektedir.⁶

Ayrıca Büyük Londra Makamı (The Greater London Authority) projeksiyonları da, Barnet'in nüfusunun ileriki yıllarda artış içerisinde olacağını göstermektedir. Buna göre, Barnet nüfusu, 2019 yılında yaklaşık 371,850'ye ulaşacaktır. Bu anlamda, Barnet en hızlı büyüyen Londra kenti konumundadır.⁷

2. Gelir Düzeyi

Barnet gelir seviyesi bakımından da gerek Londra'nın diğer kentlerinden ve gerekse genel olarak İngiltere'den bütününden farklı bir

⁴ Barnet London Borough et.al., 'Making a Big Difference': An Integrated Commissioning Strategy for Learning Disability Services in Barnet (2007-2010), London, Barnet Pub., t.y., p. 17.

⁵ Barnet London Borough and Barnet NHS, Independence, Choice and Control: Services for Older People-An Integrated Commissioning Strategy for Barnet (2008-2017), London, Barnet Pub., t.y., p. 15.

⁶ Barnet London Borough et.al., a.g.e., p. 17.

⁷ QA Research & Zahid Parvez, Childcare Sufficiency Assessment, London, Barnet Pub., March 2008, p. 12.

yapıya sahip görünmektedir. Buna göre, Barnet'in gelir düzeyi Londra ve İngiltere seviyelerinden yüksektir.

Tam zamanlı çalışanların haftalık ücretleri, Barnet'te 555,4 pound ile Londra'nın 540,8 ve İngiltere'nin 449,6 poundluk ücretlerinden yüksektir. Bu durum cinsiyet açısından da benzerlik arz etmektedir. Tam zamanlı çalışan erkek ve kadınların ücretleri, gerek Londra ve gerekse İngiltere genelindeki ücret seviyelerinden yüksektir. Yine Barnet'in ücret seviyelerindeki yükseklik, saatlik ücret ölçeğinde de görülebilmektedir.⁸

Fakat diğer taraftan, önemli sayıda ailenin ise düşük gelir seviyesi ile yaşadıkları da bilinmektedir. Özellikle bu tip ailelerin % 20'sinin, okul çağındaki çocuklarının okul harçlıklarını karşılamakta zorluk yaşadıkları ifade edilmektedir. Bu anlamda Barnet, genel olarak müreffeh bir yapıya sahip olsa da, yoksul olma, Barnet'in 210 bölgesi arasında 44 bölge içerisinde (Barnet'in batı kısımlarında % 30 oranında en çok yoksulluk ile) kendisini göstermektedir.⁹

B. SOSYAL HİZMET SUNMA SÜRECİNDE UYGULANAN AŞAMALAR

1. Sosyal Hizmetlere Muhtaçlık Ölçüleri

Sosyal hizmet sunumundan yararlanmak için bir başvuru yapılması durumunda, başvuru sahibinin ilk önce 4'lü bandın (eşik) hangisinin içerisinde olduğu tespit edilmektedir. Buna göre 4'lü bant şöyledir:

- **Kritik (Critical) Eşik:** Başvuran kişinin durumu, günlük hayatında acil bir risk içerisinde olduğunu gösterir veya olacağına işaret ederse, başvuran kişi, kritik eşik içine alınır. Bu anlamda, "kritik eşikte" olmak, devamlı, yoğun bakım ve destek gerektirecek durumda olmaktır.¹⁰ Bu duruma bir örnek ise, kişinin kişisel rutin bakım işlerini yerine getirme gücüne

⁸ A.e., p. 19.

⁹ A.e., p. 4.

¹⁰ Barnet London Borough, Services for People with a Physical or Sensory Impairment, London, Barnet Pub., No: PSI01/0507, t.y., p. 10.

sahip olamamasıdır. Bundan dolayı, kendisi önemli bir risk altındadır. Veya diğer bir örnek olarak, özürllülüğünden kaynaklanan herhangi sebepten dolayı maddî veya fizikî anlamda iş veya eğitime devam edememe veya edemeyecek olmak verilebilir.¹¹

- **Büyük Ölçüde İhtiyaç Eşiği (Substantial):** Kişinin hâlihazır durumunun riske düşmüş olması veya olacak olması söz konusu ise, bu kişi “önemli derecede” risk altında demektir. Burada kişinin düzenli, fakat yoğun olmayan bakım ve desteğe ihtiyaç duyması gerekmektedir. Örneğin, bir ebeveyn olarak ailede aile bakımını yerine getirmede önemli zorluklar çekilmesi bu çerçevededir.¹² Yine sosyal dışlanmışlık veya mahrumiyete sebep olan veya olabilecek olan ruhsal anlamdaki sıkıntılardan kaynaklanan zorluklar da, bu duruma başka bir örnek olarak verilmektedir.¹³
- **Hafif (Moderate) Eşik:** Sosyal hizmet talep edenin hafif eşikte olduğunun belirtisi, kişinin geçici desteğe ihtiyaç duymasıdır.¹⁴ Bu anlamda, örneğin kişinin kişisel bakımında bazı zorluklar yaşamasına rağmen, bu zorlukların kişiyi önemli bir riske atmaması, hafif eşik kategorisi içinde görülmektedir.¹⁵
- **Düşük (Low) Eşik:** Düşük eşik, sosyal hizmet için başvuran kişinin sınırlı desteğe muhtaç olması ve durumunun en asgari risk içerisinde bulunması anlamına gelmektedir.¹⁶ Kişinin toplum içinde faaliyetlere katılmada bazı sorunlar yaşamasına rağmen, bu durumun kişinin hayatını etkilememesi, bu cinstendir.¹⁷

¹¹ Barnet London Borough and Barnet NHS, **An Introduction to Telecare Services**, London, Barnet Pub., No: TC01/0308, t.y., p. 8.

¹² Barnet London Borough, **Services for People with..., a.g.e.**, p. 10.

¹³ Barnet London Borough and Barnet NHS, **a.g.e.**, p. 9.

¹⁴ Barnet London Borough, **Services for People with..., a.g.e.**, p. 11.

¹⁵ Barnet London Borough and Barnet NHS, **a.g.e.**, p. 9.

¹⁶ Barnet London Borough, **Services for People with..., a.g.e.**, p. 11.

¹⁷ Barnet London Borough and Barnet NHS, **a.g.e.**, p. 9.

2. Sosyal Hizmetlere Muhtaçlık Türlerinin Tespiti

Sosyal hizmete muhtaç olanların eşiklerinin (muhtaçlık derecelerinin) doğru ve âdil olarak tespit edilmesinde iki temel yöntem kullanılmaktadır:

- **Öz (Kişisel) Değerlendirme (Self-Assessment):** Bu sisteme göre, kişinin ihtiyaçları basit bir hizmet ile (telefon yolu gibi) karşılanabilecek ise, burada kişiye “kişisel değerlendirme” formu gönderilmekte ve kişiden formu doldurması istenmektedir. Formu doldurmakla, kişinin zorluk çektiği alanları belirtmesi sağlanmaktadır.¹⁸ Böylece, kişinin neye ihtiyacı olduğu ve ihtiyaç duyduklarının karşılanmaması durumunda kişinin ne tür bir risk ile karşı karşıya olduğu, bizzat kendisi tarafından öğrenilmek suretiyle anlaşılmaktadır.¹⁹
- **Yüzyüze Değerlendirme (Face to Face):** İhtiyaçlar, her zaman basit olmayabilmektedir. Karmaşık yapıya sahip ihtiyaçlar da söz konusu olabilmektedir. Bu durumda, yani ihtiyaçların karmaşık olması durumunda, bir sosyal hizmet uzmanının ihtiyaç sahibinin yanına giderek, yüzyüze görüşmesi gerekmektedir. Bu görüşme sırasında, ihtiyaç sahibinin, yanında arkadaşını, akrabasını, bakıcısını veya avukatını bulundurması da mümkündür. Görüşmede, kişinin hayattaki başarılarından, hedeflerinden, eve uyumundan, evdeki bağımsızlığından, cemiyete katılmasından bahsedilebilmektedir.²⁰ Görüşmede, arkadaş, akraba, bakıcı veya avukat gibi kişilerin bulunmasının mantığı, ihtiyaç sahibi kişinin, bazen ihtiyaçlarını dile getirememesi ve dolayısıyla bu durumda ihtiyacının tespit edilmesinin bu kişilerce sağlanmak istenmesidir.²¹

¹⁸ **A.e.**, p. 10.

¹⁹ Barnet London Borough, “Needs Assessment,” (Çevrimiçi) <http://www.barnet.gov.uk/index/health-social-care/disabilities/needs-assessment.htm>, 20.05.2008.

²⁰ Barnet London Borough and Barnet NHS, **a.g.e.**, p. 11.

²¹ Barnet London Borough, “Needs Assessment, **a.g.e.**

Bu iki yöntem ile kişinin muhtaçlığının derecesinin yukarıda sıralanan 4 eşğin hangisinde yer aldığı daha kolaylıkla tespit edilmiştir. Ayrıca bu yöntemler, daha detaylı bir şekilde kişinin “kişisel bakımı ve sağlığı, yeme ve içme işi, kişisel güvenliği, kültürel hayat için vasıta yardımı, sosyal destek çalışması, eğitim ve öğrenme desteği” gibi konularda, ileride bakıcısına hazır bilgiler olarak da önemli veri sunmaktadırlar.²²

3. Sonuç Alma

İlk değerlendirme, ihtiyaç sahibinin başvurmasından sonra geçen 48 saat içinde alınmakta ve 28 gün içerisinde de sonuçlandırılmaktadır. Bu mümkün olmazsa, başvuran kişiye ulaşıp mümkün olan zaman iletilmektedir.²³

Sosyal hizmet ihtiyaç eşiklerinin tespiti ve bu eşiklerin detaylandırılması sonrasında, yapılan değerlendirmeler sonucunda, ihtiyaç sahibi olup da başvuran kişiye hangi eşik içerisinde olduğu ve nasıl bir hizmet alacağı bilgisi iletilmektedir.²⁴

4. Hizmet Sunumunu Gözden Geçirme (Takip)

Başvuru, başvuruların eşik tespiti, ihtiyaçların derecelendirilmesi ve sonuçlandırılıp hizmet sunumuna geçilmesi sonrasında yapılan diğer önemli uygulama, “gözden geçirme” şeklinde ortaya çıkmaktadır.

Bu yaklaşıma göre, bir gözden geçirme ve bir yeniden değerlendirme söz konusudur. Gözden geçirme ve yeniden değerlendirme, düzenli olarak bakım planı amacının başarıya ulaşmış olmadığını kontrol etme ve ileriye dönük herhangi bir bakım gereksiniminin olup olmadığının tespiti anlamına gelmektedir.²⁵

²² A.e.

²³ Barnet London Borough and Barnet NHS, a.g.e., p. 11.

²⁴ A.e.

²⁵ Barnet London Borough, *Services for People with..., a.g.e.*, p. 14.

II. ÇOCUKLARA YÖNELİK SOSYAL HİZMETLER

A. NÜFUS İÇİNDE ÇOCUKLARIN DURUMU

Barnet'in genel nüfus yapısının özellikleri, çocuk ve genç nüfusu yapısında da görülmektedir. Barnet'te çocuk ve gençlerin sayısı, neredeyse Barnet'in toplam nüfusunun çeyreği etmektedir. Bu anlamda, 0-19 yaş grubunun sayısı 2005 yılı rakamlarına göre 81,000'dir.²⁶

Genç nüfus içerisinde erkeklerin oranı kadınlarınkinden biraz daha fazladır. 41,400 erkek karşısında yaklaşık 39,800 kadın nüfusu bulunmaktadır. Öte yandan, bu durum, Barnet'in nüfusu içerisinde toplam kadın sayısının toplam erkek sayısından yaklaşık 10 bin fazla olması ile ters bir durum arz etmektedir.²⁷

Ayrıca 40 bin ailede yaşayan 0-15 yaş arası nüfus, toplam Barnet nüfusu içerisindeki oranı % 20'dir.²⁸ 2005 yılında 20,000 çocuk,²⁹ 2007 yılında ise 22,300 çocuk da 5 yaşın altındadır.³⁰ Tüm bu yapısıyla, Barnet, çocuk-geçen nüfus bakımından Londra kentleri arasında ikinci sırada yer almaktadır.

Barnet çocuk ve genç nüfusu ile ilgili diğer bir özellik, etnik yapıyla alakalıdır. Barnet'in genç nüfus profili, toplam nüfustan daha farklı bir yapıya sahiptir. 0-16 yaş arasındaki nüfusun % 42'si beyaz İngiliz haricinde olup, etnik gruplardandır.³¹ Ayrıca Barnet çocuk ve gençleri tarafından yaklaşık 140 dil konuşulmaktadır. Bunların bir yansıması olarak, genel olarak Barnet müreffeh olmasına rağmen, (Barnet çocuklarının % 21'inin yaşadığı Burnt Oak, Colindale, West Hendon ve Underhill gibi) belirli yerlerdeki ailelerin çocuklarında ekonomik sıkıntılar ve mahrumiyetler de olmaktadır.³² Bu ekonomik

²⁶ Barnet Children and Young People's Strategic Partnership Board, *Barnet's Children and Young People Plan: 2007/08-2009/10*, London, Barnet Pub., April 2007, p. 5.

²⁷ Barnet London Borough et.al., *Profile of Children and Young People in Barnet*, p. 4.

²⁸ QA Research & Zahid Parvez, a.g.e., p. 4.

²⁹ Gay, a.g.e., p. 5.

³⁰ QA Research & Zahid Parvez, a.g.e., p. 12.

³¹ A.e., p. 4.

³² Barnet London Borough, *Play Strategy (2007-2011)*, London, Barnet Pub., t.y., p. 7.

sıkıntılar sonucunda evsiz ailelerden çocukları olanlar ise (3,700 kişi) ancak geçici olarak ikamet edilmek suretiyle sınırsız kalmaktan kurtulmaktadırlar.³³

B. ÇOCUK SOSYAL HİZMETLERİNİN YASAL DAYANAĞI VE MALİYETLERİ

Çocuk Sosyal Hizmetleri'nde Barnet açısından en önemli yasal dayanak 2006 tarihli Çocuk-Bakım Yasası (The Childcare Act-2006) olmuştur. Özellikle bu Yasa ile yerel otoritelere yeni bir görev yüklenmiştir. Bu görev, genel olarak "akla uygun uygulanabilir" belirli bir seviyede çocuk-bakımını güvence altına almaktır. Böylece çalışan ebeveynin ihtiyaçları veya çalışmak isteyenlerin istekleri gerçekleştirilmiş olacaktır.³⁴ Bu çerçevede Yasa'ya göre yerel otoritelerin temel olarak dört görevi söz konusu olmaktadır:³⁵

1. **Ahenkli bir hizmet biçimi oluşturmak:** Bu çerçevede, 3-4 yaşındaki çocukların eğitimlerinde gerekli olan altyapı güvenliğini sağlamak; çocuk merkezlerini geliştirmek ve çocuk-bakımını daha etkili bir şekilde okullarla ilişkili olarak sürdürmek; dezavantajlı ve dışlanmış ailelere daha fazla hizmet sunma hususlarında yerel yönetimler sorumlu tutulmaktadırlar.
2. **Hizmeti vermeye güç yetirmek ve sürdürülebilirlik imkânı:** Bu, ailelerin çalışma veya çalışmaya dönme ihtiyaçlarını karşılamak için ihtiyaç duyulan oranda çocuk-bakımını sağlamak; yerel arz ve talebi anlamak ve aradaki mesafeyi kapatmak için çaba göstermek anlamlarındadır.
3. **Kaliteyi arttırmak:** Bunun manası, sosyal hizmet sunumunda iyi eğitimli personel kullanmak, düşük personel devrini yakalamak ve güçlü liderliği sağlamaktır. Ayrıca iyi kalitede binalar kullanmak (özellikle esnek ücretsiz destek eğitimini

³³ Barnet Children and Young People's Strategic Partnership Board, **a.g.e.**, p. 8.

³⁴ QA Research & Zahid Parvez, **a.g.e.**, p. 3.

³⁵ Gay, **a.g.e.**, p. 5.

yerine getirmek için) ve kaliteyi arttırmak da bu çerçevede ele alınmaktadır.

4. **Farklılık ve seçmeyi güvence altına almak:** Okullar, çocuk merkezleri, özel ve gönüllü sektörler arasındaki farklılıkların devamını, ortaklıklar içerisinde ele almak anlamına gelmektedir.

Öte yandan, çocuk-bakım hizmeti Barnet'te diğer Londra şehirlerine göre, göreceli olarak yüksek gözükmektedir. Fakat Londra dışındaki kentlerle kıyaslanabilecek seviyede olduğu da söylenmelidir. Özellikle, çocuk bakıcısı için ortaya çıkan haftalık maliyet Barnet'te yüksek seviyeye ulaşmıştır.³⁶

Diğer taraftan yapılan bir araştırmaya göre, sadece geliri 20,000 pound'dan daha aşağı olan aileler, resmi (formal) çocuk-bakım hizmetlerine yönelmektedir.³⁷ Bu gelir seviyesi üstünde olan aileler ise, formal bakımı tercih etmemektedirler.

Bir araştırmaya göre, gelir seviyesi yüksek olan ailelerin formal bakımı tercih etmeme gerekçelerinin en başında, % 45 ile çocuklara kendilerinin bakma istemesi bulunmaktadır. Çalışmamaktan dolayı bakım ihtiyacı duymadığını belirtenlerin oranı ise % 23 iken, arkadaş veya ailesini çocuklarına baktığını söyleyenlerin oranı da % 20 olarak ortaya çıkmıştır. Çocuk bakımının pahalı olduğunu belirtenlerin oranı % 19 ile diğer oranlara yakındır.³⁸

C. ÇOCUKLARA DÖNÜK SOSYAL HİZMET TÜRLERİ

1. Günlük-Bakım (Daycare)

Günlük-bakım, 8 yaş-altı çocuklara bakım hizmeti sağlayan bir tedarik biçimidir. Bu bakım hizmetinde önemli bir ayrıntı, bakım hizmetinin herhangi bir gün için devamlı surette 4 saat ve daha fazla

³⁶ QA Research & Zahid Parvez, **a.g.e.**, p. 4.

³⁷ **A.e.**

³⁸ **A.e.**, p. 26.

olarak, bakılacak olan çocuğun evi haricinde bir yerde bakımın gerçekleşmesidir.³⁹

2. Çocuk Merkezleri (Child Centers)

Çocuk merkezleri, çocuklara yönelik sosyal hizmetlerin diğer bir türüdür. Çocuk merkezleri, 5 yaş altındaki çocuklara yöneliktir. Bu merkezler, 5 yaş altı çocukların hayata en iyi şekilde başlamalarına yardımcı olmakla kalmamakta; aynı zamanda çocukların merkezde bakılmaları, ailelerinin de kendi işlerini rahatlıkları yapabilmelerine katkı sağlamaktadır.⁴⁰

Nisan 2008 itibarıyla 13 çocuk merkezine sahip olan Barnet'te, 2 yıl içerisinde 9 adet daha yeni merkez yapılması hedeflenmektedir. Bu anlamda çocuk merkezlerinin dört temel işlevi ortaya çıkmaktadır:⁴¹

- Yerel çocuk bakıcılığı ağına erişebilirlik
- Çocuk bakımında tavsiye ve bilgi sağlama, eğitim ve istihdam imkânları ve finans
- Aileye destek
- Sağlık hizmetleri (doğum öncesi ve bebek kılığını de içeren)

Bu işlevlere sahip olan çocuk merkezleri genelde dezavantajlı bölgelerde yaşayan, çocukları ve aileleri hedef almaktadır ve % 30 oranında da bu bölgelerde geliştirilmektedir.⁴² Geri kalan % 70'lik alandaki çocuk merkezleri ise, daha çok özel, gönüllü ve cemiyet yapısı ekseninde var olan yapıyı geliştirmek üzere devam etmektedir.⁴³

³⁹ A.e., p. 30.

⁴⁰ Barnet London Borough, "Children Centres," (Çevrimiçi) <http://www.barnet.gov.uk/index/community-living/childcare/children-centres.htm>, 20.05.2008.

⁴¹ QA Research & Zahid Parvez, a.g.e., p. 32-33; Gay, a.g.e., p. 9.

⁴² Gay, a.g.e., p. 8.

⁴³ A.e., p. 9.

3. Ücretsiz Kreş Eğitimi ve Okul Kreşi

Birçok aile, formal çocuk bakımını, çocukları 3 ile 4 yaşlarında iken talep etmektedir. Bu anlamda, ücretsiz kreş eğitiminin önemi ortaya çıkmaktadır. Böyle bir yapıyı, Barnet'te görmek mümkündür. Buna göre, Barnet'te 3 ve 4 yaşlarındaki çocuklar için Ücretsiz Kreş Eğitimi bulunmaktadır.

Bu eğitim çerçevesinde çocuklar, 38 hafta boyunca haftada 12,5 saat eğitim görmektedirler. 2010 yılında ise haftada 15 saate çıkması planlanmaktadır. Bu eğitim, kreş okulu ve sınıfları, çocuk merkezleri, özel kreşler ve oyun grupları tarafından sağlanmaktadır.⁴⁴

4. Kulüpler

Bu kulüplerden bir tanesi "okul sonrası kulüpleri"dir. Bunlar, değişik şekillerde görülmektedir. Okul ve cemiyet merkezleri, bu çeşitlerden ikisidir. Sıklıkla, birkaç okulun öğrencileri aynı merkezde bir araya gelmektedir. Genellikle okul bitiminden sonra sanat, spor, oyunlar gibi çeşitli alanlardaki aktiviteleri ile işlevlerini yürütürler. Katılım ise sezonluk olarak 4 ile 5 pound arasında değişmektedir.⁴⁵ Bu anlamda, okul sonrası kulüp faaliyetlerinin işleme vakti, 15.30-18.00 arası olmaktadır.⁴⁶

Diğer kulüp türü, "kahvaltı kulüpleri"dir. Bu kulüpler genellikle okul içinde işleyen bir yapıya sahiptirler. Sıklıkla kahvaltı yapılarak bir araya gelinir ve diğer aktiviteler yapılır. Sezonluk katılım ücreti ise 1 ile 3 pound arasında değişmektedir.⁴⁷ Yükselen bir eğilim olarak, birçok ilkokul ve ortaokul, okul sonrası ve kahvaltı kulüplerine doğru yönelmektedir.⁴⁸

⁴⁴ QA Research & Zahid Parvez, a.g.e., p. 34.

⁴⁵ Barnet London Borough, "After and/or Before School Childcare," (Çevrimiçi) <http://www.barnet.gov.uk/index/community-living/childcare/after-and-or-before-school-childcare.htm>, 20.05.2008.

⁴⁶ QA Research & Zahid Parvez, a.g.e., p. 37.

⁴⁷ Barnet London Borough, "After and/or Before School Childcare," a.g.e.

⁴⁸ Barnet London Borough, **Play Strategy (2007-2011)**, a.g.e., p. 8.

5. Tatil Programları

Tatil programları, okul tatili boyunca çocuklara çocuk bakımı sağlamaktadır. Yapılan bir araştırmaya göre, ailelerin % 5'nin çocuk-bakımı maksadıyla tatil oyun programlarını kullandıkları görülmektedir. Bununla birlikte bu oranın gelecek iki sene içinde iki katıda çıkacağı belirtilmektedir.⁴⁹

III. YAŞLILARA YÖNELİK SOSYAL HİZMETLER

A. YAŞLILARIN SOSYO-EKONOMİK DURUMU

Barnet, yaşlı nüfus açısından da diğer ilçelere göre ileride bulunmaktadır. En son resmi verilere göre 60 yaş üstü yaşlı nüfus miktarı 58,700 olarak kaydedilmiştir. Bu yapısı ile Barnet yaşlı nüfusu açısından, Londra ilçeleri arasında ikinci sırada bulunmaktadır. Ayrıca, gelecek on yıl içerisinde gerek 60 yaş ve gerekse 75 yaş üstü yaşlıların sayısında belirli artışların olmasının beklendiği belirtilmelidir.⁵⁰ Bunların manası ise, yaşlı nüfus ve buna paralel olarak geliştirilmesi gereken sosyal hizmet uygulamalarına gereksinimin artması olmaktadır.

Öte yandan, Barnet'te yaşlıların sosyo-ekonomik durumları şu şekilde özetlenebilir:⁵¹

- **Yalnız Yaşam:** Yaklaşık 18,000 yaşlı (yaşlıların % 31'i), yalnız yaşamaktadır. Boşanma oranlarının yüksekliğine paralel olarak, 50+ yaş grubundaki yaşlıların yalnız yaşama oranları gittikçe artmaktadır. Yalnız yaşayan ve sağlıklı ortamda bulunan bu yaşlılar, büyük olasılıkla ailelerinden çok, diğer kaynakların yardımına ihtiyaç duymaktadırlar. Sosyal ağlarının zayıf olması dolayısıyla, sağlıklarında da sorunlar ortaya çıkmaktadır.

⁴⁹ QA Research & Zahid Parvez, **a.g.e.**, p. 38.

⁵⁰ Barnet London Borough and Barnet NHS, **Independence, Choice and Control: Services for Older People—An Integrated Commissioning Strategy for Barnet (2008–2017)**, London, Barnet Pub., t.y., p. 15–16

⁵¹ **A.e.**, p. 17–20.

- **Mahrumiyet/Yoksunluk:** 60 yaş üstü nüfusun % 15'inin yaşadığı haneler, gelir bakımından yoksunluk içindedirler. Bu durum, neredeyse ulusal seviye ve Londra'nın seviyelerine yakındır (Londra ilçelerinin oranları % 23.1 ile % 9.9 arasında değişmektedir). Özellikle kadınları, yalnız yaşayanlar, dul kalanlar, boşanmış veya ayrı yaşayanlar, düşük eğitim alanlar, oransal olarak daha düşük bir sosyo-ekonomik grubu temsil etmektedirler.
- **İstihdam:** 2001 yılında, 60 ve 74 yaş grubundaki insanların % 27'si çalışıyorlardı. İstihdam kanunundaki son değişimler, insanların 65 yaş emekliliği anlamına geliyor. Fakat yaşlı insanların emekli maaşlarının düşük olması, çalışma olasılıklarının yüksek olması durumunu ortaya çıkarmaktadır.
- **Ulaşım:** En son verilere göre, en az 60 yaşında olan insanların % 30'unun arabası bulunmamaktadır. Bu oranın ileride artıp artmayacağı konusu net olmamakla birlikte, net olan şey, ulaşım hususunun yaşlılar açısından önemli olduğudur. Zira ulaşım, yaşlıları sosyal uyum, topluma katılma, alış-veriş yapma, boş zaman geçirme ve diğer bazı faaliyetlere katılımı konularında önemli bir araç durumundadır.
- **Konut:** Yaşlıların % 71'i, *mortgage*'siz kendi evlerine sahiptirler. Bu evlerin % 75'i de 3 veya 4 odalıdır. Fakat bu evlerin, yaşlıların ihtiyaçlarını tam anlamıyla karşılamamasından dolayı, bir araştırmaya göre; yaşlılar, bu evlerden kendi ihtiyaçlarını karşılayabilecekleri bir tasarıma sahip evlere taşınmak istemektedir. Öyle ki, yaşlıların ev konusundaki istekleri, misafiri, çalışma odasını ve araba park yerini de içine alan bir ev tasarımı şekline dönmüştür.
- **Sağlık İhtiyaçları:** 2001 nüfus sayımına göre, 60 yaş üstündeki 58,263 yaşlıdan 11,553 yaşlı (% 20) sağlıklı durumdadırlar. 25,304'ü (% 43) ise, uzun dönem hastalık veya sakatlık içindedir. Bu sağlıklı durumlar, yaşlılıkla ilintili olarak değerlendirilmektedir.
- **Sağlık Durumları (Zihinsel):** Barnet, 65 yaş üstü nüfusun % 10–15'inde depresyon; 65 ve üstü yaşın % 3–5'inde şiddetli depresyon; toplam nüfus ve 65 ve üstü nüfusun % 5'inde

bunama ve toplam nüfus ve 80 yaş ve üstü nüfusun % 20'sinde bunama hastalıkları ile karşı karşıyadır.⁵²

B. YAŞLILARA YÖNELİK SOSYAL HİZMET TÜRLERİ

1. Evde Bakım

Barnet'te, bakıma muhtaç olan yaşlılara dönük bir uygulama olarak "evde bakım" hizmetleri uygulanmaktadır. Bu hizmet kapsamındaki yaşlı grubu, ağırlıklı olarak 65 yaş ve üstü kronik ve uzun süreli bakım gerektiren yaşlılar olmaktadır.⁵³

Bu anlamda Barnet'te 1514 yaşlı kişi 15 evde bakım sağlayıcıları tarafından 13.4 milyon poundluk bir bütçe ile hizmet almaktadır. Yalnız, evde bakım hizmetleri günün belirli saatlerini kapsamaktadır. Özellikle akşamları ve hafta sonları daha fazla uygulanmaktadır. Aralık 2006'da evde bakım hizmetinden 150 kişi çeşitli hizmet türü olarak yararlanmışlardır.⁵⁴

Bu hizmetin sunumunda "yardımcı teknoloji" gibi ek desteğe de ihtiyaç duyulmaktadır. Ancak evde bakım hizmetlerinde, direkt ödeme (direct payment) oranının artması ile birlikte, yerel yönetimler tarafından desteklenme yardımlarında zamanla azalma söz konusu olmaktadır.⁵⁵

2. Barınma/Konut

Yaşlılar, konut bakımından da hizmet almaktadır. Bu hizmet konut yardımı şeklinde verilmektedir. Bu çerçevede "Konut Yardımı ve Konsey Vergi Yardımı" söz konusudur. Bunlar gelir-testine dayalı olan

⁵² A.e., p. 25.

⁵³ Sema Oğlak, "Uzun Süreli Evde Bakım Hizmetleri ve Bakım Sigortası," *Türk Geriatri Dergisi*, C. 10, S. 2, 2007, s. 101.

⁵⁴ Barnet London Borough et.al., 'Making a Big Difference': An Integrated Commissioning Strategy for Learning Disability Services in Barnet (2007-2010), p. 23.

⁵⁵ Barnet London Borough and Barnet NHS, *Independence, Choice and Control...*, a.g.e., p. 30-31.

yardım şekilleridir. Düşük gelirli olan yaşlılara kira ve vergilerini ödeyebilmelerini için yapılmaktadır. Bundan sadece işsiz olanlar yararlanmamaktadır; ayrıca çalışan, başka yerden yardım alan veya kendi işi olan ve emekli olan da faydalanabilmektedir. Konut yardımı, kirasını Konsey'e, bir konut kuruluşuna veya özel şahısa ödeyenlere verilmektedir. Yani, herhangi bir kira ödemek ve düşük gelirli olmak, Konut Yardımı almaya yetmektedir.⁵⁶ Konutlarının kiralarını özel mülkiyet sahibine verenlerin almış oldukları konut yardımları, özel olarak "yerel konut desteği"⁵⁷ şeklinde isimlendirilmektedir.

3. Yardımcı Teknolojiler

Yardımcı teknoloji adı altında yaşlılara dönük iki temel sosyal hizmet faaliyeti söz konusudur:

- **Tele-Bakım:** Tele-bakım, telefon hattı vasıtasıyla ihtiyaç duyulduğunda, hizmet talep etmek için başvuru teknik bir yöntemdir. İstekler, alarm sistemi yoluyla hizmet sunucularına iletilmektedir. Bu sistemde, sensor alıcıları kullanılmakta ve bu vasıta ile hizmet sağlayıcı (bakıcı) ihtiyaç (zorluk) halinde alarm çalması ile uyarılmaktadır. Bu sistem, Barnet Ev-Hayat Hattı vasıtasıyla gerçekleştirilmektedir.⁵⁸ Tele-bakım, insanları desteklemek ve kendi ev hayatlarında bağımsız olabilmelerini sağlamak için kullanılabilen "teknolojik sosyal hizmet"tir.⁵⁹ Bu sistem sayesinde, muhtaç durumdaki ve kendi kendine yetemeyen kişiler, evlerinde kalmış ve hizmetleri ihtiyaç halinde evlerinde alma imkânına kavuşmuş olmaktadır.⁶⁰

⁵⁶ Barnet London Borough, "Housing Benefit," (Çevrimiçi) <http://www.barnet.gov.uk/index/advice-benefits/benefits/housing-benefit-new-claim.htm>, 15.06.2008.

⁵⁷ Barnet London Borough, "Local Housing Allowance," (Çevrimiçi) <http://www.barnet.gov.uk/index/advice-benefits/benefits/housing-benefit-new-claim/housing-benefits-lha.htm>, 15.06.2008.

⁵⁸ Barnet London Borough, "Telecare," (Çevrimiçi) <http://www.barnet.gov.uk/index/health-social-care/services-for-older-people/telecare.htm>, 20.05.2008.

⁵⁹ Barnet London Borough and Barnet NHS, *An Introduction to Telecare Services*, p. 2.

⁶⁰ Barnet London Borough, "Telecare," a.g.e.

- **Alarm Hizmetleri:** Bu sistem, 24 saat boyunca muhtaç durumda olan veya olabilecek olanlara güvence sağlamaktadır. Yapılması gereken, daha önceden hazırlanmış olan ve ucu hizmet sağlayıcıya bağlı olan bir tuşa sadece basmaktır.⁶¹

4. Günlük-Bakım (Daycare)

Günlük-bakım, diğer bakım türleri ile kıyaslandığında arka planda kalan bir bakım türüdür. Bu durum, günlük-bakımın, özellikle, ekonomik sıkıntılar döneminde somut ve basit bir bakım modeli olarak ön plana çıkmasından kaynaklanmaktadır.⁶² Günlük-bakım, bakıma muhtaç olan yaşlının hizmet yerine gelmesi ve burada en az günde dört saat geçirmesi ve sonrasında eve dönmesi şeklinde tarif edilmektedir.⁶³

Günlük-bakım hizmeti, geçmişte doğrudan Erişkin Sosyal Hizmetler tarafından sağlanmaktaydı. Şimdi ise, bir komisyon çerçevesinde yerine getirilen bir hizmet konumundadır. Bu çerçevede toplamda her hafta 701 günlük-bakım yeri sağlanmaktadır. Bunların 241 adedi, bunamış durumda olan yaşlılara ve 100 adedi de Asyalı yaşlılara yöneliktir. Zaten bu hizmet çerçevesinde daha çok bunamış durumda ve zihinsel rahatsızlığı olan yaşlılara öncelik verilmektedir.⁶⁴

5. Soğuğa Karşı Koruma Tedbirleri

Yaşlılar için özellikle soğuk hava dönemlerinde (kış mevsimlerinde) hayat daha da zorlaşmaktadır. Bu zorluklara dönük bazı sosyal hizmet uygulamaları şöyledir:⁶⁵

⁶¹ Barnet London Borough, "Alarm Services," (Çevrimiçi) <http://www.barnet.gov.uk/alarm-services>, 20.05.2008.

⁶² L. Samuelsson, B. Malmberg ve J.H.Hansson, "Daycare for Elderly People in Sweden: A National Survey," *Scandinavian Journal of Social Welfare*, No. 7, 1998, p. 318.

⁶³ A.e., p. 310.

⁶⁴ Barnet London Borough and Barnet NHS, *Independence, Choice and Control...*, a.g.e., p. 33.

⁶⁵ Barnet London Boroug, "Keeping Warm in Winter Service," (Çevrimiçi) <http://www.barnet.gov.uk/keeping-warm-in-winter-service>, 25.05.2008.

- **Kışın Sıcak Tutma Hizmeti:** Kış mevsimi birçok insan için olduğu kadar yaşlılar açısından da tehlikeli olabilmektedir. Öyle ki, ölüm vakalarına bile rastlanmaktadır. Özellikle yaşlılar bu konuda kronik hastalıklar, fiziksel sıkıntılar başta olmak üzere tehlike içerisinde olmaktadır. Bundan dolayı, kışın yaşlıların sıcak bir hayat sürmeleri kaçınılmaz bir zorunluluk olmaktadır. Bu amaçla, yerel anlamda yaşlıların kışın soğuğa karşı korunması için, sağlık ve gönüllü sektör işbirliği ile sorumluluk alınmaktadır. Bu işbirliği çerçevesinde yaşlılar için gerekli olan tüm ihtiyaçları karşılamaya dönük "kış planı" hazırlanmaktadır.
- **Kışlık Yakıt Parası:** Kış yakıt parası, kışlık ısınma senedi biçiminde 60 ve üstü yaşlılara yardım eden yıllık bir ödemedir. 60 üstü yaş gruplarına göre verilen yardım miktarları ise, farklılık arz etmektedir. 60-79 yaş arası gruba (değerlendirmeye tâbi tutulan haftadaki duruma göre) 100-200 pound arası; 80 ve üzeri yaş grubuna ise verilen miktarın yanında ekstradan (değerlendirmeye tâbi tutulan haftadaki duruma göre) 50-100 pound arası yardım verilmektedir. Dolayısıyla 80 ve üstü yaşında olanlar toplamda 300 pound almaktadırlar.

6. Gönüllü Sektöre Destek

Bu hizmetlerin yanında, yerel otoritelerin desteği ve işbirliği ile gönüllü sektör de sosyal hizmetin içine dâhil edilmektedir. Özellikle günlük-bakım hizmetlerinde gönüllü sektörün katkısı bulunmaktadır. Bu katkı sayesinde, yaşlıların daha az bağımlılık ihtiyacı söz konusu olmaktadır. Bu anlamda, gönüllü sektör tarafından da yerine getirilmekte olan günlük-bakım hizmetlerinin başlıkları şu şekilde ifade edilmektedir:⁶⁶

- Yaşlı Erişkin Hizmetleri ile yapılan sözleşmeler çerçevesinde yerine getirilen organizasyonlar
- Bakıcıların güçlendirilmesini sağlayan hizmetler

⁶⁶ Barnet London Borough and Barnet NHS, *Independence, Choice and Control...*, a.g.e., p. 33.

- Konsey'in bazı yardımları ile gerçekleşen ve büyük kısmı kendi kendine işleyen ve işleyişi güçlendiren organizasyonlar

7. Otobüslerde Serbest Geçiş Hizmeti

Serbest geçiş, Barnet'te yaşayan yaşlıların, Büyük Londra ve yakın çevresinde, otobüslerde, tranway, yeraltı treni (metro), tren gibi toplu taşıma araçlarında ücret ödemediği geçiş hakkına sahip olmaları anlamına gelmektedir. Nisan 2008 itibarıyla de bu hak, Londra dışındaki tüm İngiltere'de de saat 9.30-23.00 arasında tanınmıştır.⁶⁷

Serbest geçişler, 60 yaş üzeri yaşlılar içindir ve iki yıllık süreler içinde yenilenmek durumundadır. Yenileme için başvuru yapıldığında ise; (varsa) hâlihazırdaki yolculuk kartı, isim, soy isim ve adresin ibrası ve iki adet fotoğraf ve pasaport stili fotoğraf⁶⁸ istenmektedir.

8. Doğrudan Yardım (Bakım Ödeneği)

Doğrudan yardım (ödeme), sosyal bakım hizmeti almak için yapılan bir değerlendirme sonrasında, Barnet Konseyi tarafından insanlara yapılan nakdi bir ödemedir. Ödeme, kişinin kendi bakım ve destek hizmetini yerine getirebilme olanağı vermesi anlamına gelmektedir.⁶⁹ İşte bu imkân, yaşlılara sağlanmaktadır.

Doğrudan ödeme, ödemeyi alan kişiye (yaşlıya), bakım hizmetini direkt olarak satın alma imkânı vermektedir. İsteddiği bakıcıya ulaşır, verilen nakit yardım yoluyla bakım hizmeti talep edebilmektedir. Öyle ki, bu bakım hizmetini evinde aldırma imkânına bile sahip olabilmektedir.⁷⁰ Dolayısıyla, doğrudan ödeme alan yaşlı daha özgür ve

⁶⁷ Barnet London Borough, **Help Yourself: A Guide for Older People Living in the London Borough of Barnet (2008)**, London, Barnet Pub., 2008, p. 41.

⁶⁸ Barnet London Borough, "Older Persons Buss Pass," (Çevrimiçi) <http://www.barnet.gov.uk/older-persons-bus-pass-freedom-passes>, 15.06.2008.

⁶⁹ Barnet London Borough, **Direct Payments to You**, London, Barnet Pub., No: DP01/0607, t.y., p. 1.

⁷⁰ Barnet London Borough, **Essential Guide for Disabled People Living in Barnet (2007)**, a.g.e., p. 155.

bağımsız olmakta ve kendisi istediği hizmeti alma konusunda kontrol ve seçim hakkını elde etmektedir.⁷¹

Diğer taraftan bazı grupların bu ödemeyi alma hakkı bulunmamaktadır. Bunlar, Zihinsel Sağlık Yasası kapsamında bazı tedavi hizmetlerini almakta olanlar; zorunlu mahkeme kararı (ilamı) sonrasında topluluk bakımı almakta olanlar; kötü madde kullananlar ve cezaî adalet sisteminde yargılananlardır.⁷²

9. Eve Yemek Hizmetleri

Yaşlılara yönelik diğer bir hizmet türü, eve yemek servisidir. Eve Yemek Hizmeti, maddî olarak bir sıcak yemek imkânı olmayan ve fizikî güçsüzlükler sebebiyle yemek hazırlayamayan insanlar içindir.⁷³

Tüm yemekler, temel bir listeden oluşmaktadır ve sıcak yemekler ve soğuk tatlılarla donatılmıştır. Hizmet, haftada 7 gün sunulmaktadır. Daha da önemlisi gün içerisinde talep edilen vakitlerde yerine getirilmektedir. Ancak yemeklerin verilmesi, daha önceden yapılan değerlendirme sonuçlarına göre yapılmaktadır.⁷⁴ Diğer taraftan, bu hizmetin sadece fizikî anlamda güçsüzlükler yaşayan yaşlılar için cüzi oranda nakdi bir bedeli de söz konusudur.⁷⁵

10. Ekstra Bakım Evi/Konutu (Evde Bakım Hizmeti)

Bu hizmet, 24 saat destek ve bakım hizmeti anlamına gelmektedir. Bu hizmet farklılıklar taşımaktadır. Çünkü:

- Hizmeti alan yaşlı, başka bir ev hizmetinde ve başka bir evde değil de kendi evinde yaşamaktadır. Bu anlamda, eve kimin

⁷¹ Barnet London Borough, **Direct Payments to You**, a.g.e., p. 1.

⁷² **A.e.**, p. 2.

⁷³ Barnet London Borough, "Joint Home Meals Service," (Çevrimiçi) <http://www.barnet.gov.uk/mobile-meals-meals-on-wheels->, 20.05.2008.

⁷⁴ Enfield Council and Barnet London Borough, **Joint Home Meals Service**, London, Barnet Pub., No: hms01/1107, t.y., p. 1.

⁷⁵ **A.e.**, p. 7.

gelip kimin gelmeyeceği konusunda kararı verecek olan yine hizmeti alan yaşlılar olmaktadır.⁷⁶

- Bu hizmet, hizmeti alan yaşlıların bağımlılık derecesinin düşmesi ve daha özgür olmaları bakımından da farklılık arz etmektedir.

11. Diğer Bakım Türleri

Yukarıda yaşlılara yönelik sıralanan sosyal hizmetlerin dışında aşağıdaki hizmetler de belirtilmelidir:⁷⁷

- *Ara Bakım (Intermediate Care):* Barnet Ara Bakım Hizmeti, çok-disiplinli bir hizmettir. Bu hizmet, hastaneden çıkıp kendi evine giden veya hastaneye düşmeden evvel evinde yardıma/desteğe ihtiyaç duyan 90 üzerinde kişiye haftalık olarak gerçekleştirilmektedir. Bu anlamda ara hizmettir.
- *İkincil Bakım Hizmetleri:* Bu hizmet, yaşlıların bakım derecelerine göre şekil alan; ikinci derecede bakıma muhtaç olan yaşlılara yönelik bir hizmettir.
- *Ölüm Döşegi Bakımı:* Ölüm döşeginde bulunan yaşlılara (ve bakıcı aile fertlerine) yönelik manevî sosyal hizmetlerdir.

⁷⁶ Barnet London Borough, "Extra Care Housing," (Çevrimiçi) <http://www.barnet.gov.uk/index/health-social-care/services-for-older-people/extra-care-housing.htm>, 20.05.2008.

⁷⁷ A.e., p. 36-37.

IV. ÖZÜRLÜLERE YÖNELİK SOSYAL HİZMETLER

A. ÖZÜRLÜLERİN BARNET'TEKİ GENEL DURUMLARI

Barnet'te özürllümler çeşitli şekillerde dezavantajlı durumlarla karşı karşıya kalmaktadırlar. Bunlar şu şekilde sıralanabilir:⁷⁸

- Yüksek olasılıkla yoksul bir hayat yaşamaktadırlar. Özürllü kişilerin (ortalama) geliri, özürllü olmayanların kazandıklarının yarısı oranındadır.
- Eğitim seviyeleri düşüktür. Özürllü kişiler, eğitimsel niteliklere sahip olmamaya daha yakındırlar.
- Ekonomik bakımdan durgun olmaya daha yakındırlar. Sadece çalışma çağındaki iki özürllüden biri, hâlihazırda istihdam halindedir. Hâlbuki bu durum, özürllü olmayanlarda 5'te 4 gibi bir seviyededir.
- Özürllülerin tacize maruz kalmaları daha açıktır. Barnet'te yapılan anketler sonrasında, tüm özürllülerin dörtte birinin bu tarz vakıalara maruz kaldıkları ortaya çıkmıştır.
- Barınma açısından da özürllümler sıkıntı yaşamaktadırlar. Özürllü çocuğı olan 10 aileden 9'unun barınma problemleri bulunmaktadır.
- Ulaşım ise, özürllüler için diğler bir sorun alanıdır.
- Bütün bunların yanında özürllülerin ayrımcılığa da maruz kaldıkları, yapılan çalışmalar sonrasında ortaya konmuştur.

B. ÖZÜRLÜLERE YÖNELİK SOSYAL HİZMET TÜRLERİ

1. Tele-Bakım

Tele-bakım hizmeti, yaşlılara sunulduğı gibi, özürllümlere de sunulmaktadır. Tele-bakım, yaşlılara yönelik uygulamalarla aynıdır.

⁷⁸ Barnet London Borough et.al., 'Making a Big Difference' ..., a.ge., p. 6-7.

Sadece, burada muhatap kitlesi özürülüdür. Tekrarlanacak olursa, telebakımın temel işlevi zayıf ve savunmasız/incinebilir kişilere (özürülüler gibi) daha güvenli yaşama imkânı sunmaktadır. Zira bu sistemle bir tuşa basmak ile hızlı bir şekilde hizmet alma imkânı bulunmaktadır. Telebakım, kendi evinde kalan özürülü kişi için, ihtiyaç duyduğu anda hizmet talep etmesi ve diğer zamanlarda kendi başına yaşaması açısından bağımsız bir hayat sürme anlamında da önemli bir bakım hizmet modelidir.⁷⁹

2. Erişkin Sosyal Hizmetlerinden Yararlanma

Erişkin Sosyal Hizmetleri, özürülüler açısından önemli diğer bir hizmet alanıdır. Erişkin Sosyal Hizmetleri çerçevesinde, öğrenme özürülü, fiziksel özürülü, algısal bozuklukları olan kişilere hizmetler verilmektedir.⁸⁰ Bu anlamda, Erişkin Sosyal Hizmetleri sayılan grupları korumak ve desteklemek görevleri ile donatılmıştır.⁸¹

Böylece özürülüler, 23 bölgeye yayılmış 500 personeli ile 5,000 hizmet veren, 100 milyon poundluk bir bütçeye sahip olan, Erişkin Sosyal Hizmetleri'nin faaliyetlerinden yararlanmış olmaktadır.⁸²

3. Fiziksel ve Duyusal Özürülüler İçin Bir Çalışma Ekibi

Ekip, sağır veya işitme güçlüğü çekenlere bilgi ve tavsiye sunmaktadır. İhtiyaç sonrasında yardım alınması sonucunda hâlâ problemlerle karşılaşılırsa, kişi, işitme derecesinin tespiti ve durumu için bir değerlendirmeye tabi tutulmaktadır.⁸³

⁷⁹ Barnet London Borough, **Essential Guide for Disabled People Living in Barnet (2007)**, London, Barnet Pub., t.y., p. 150.

⁸⁰ Barnet London Borough, **Barnet in Facts and Figures: Adult Social Care in Barnet, a.ge.**, p. 3.

⁸¹ Barnet London Borough, **Can I See My Social Care Records?: A Guide to Your Rights and the Data Protection Act**, London, Barnet Pub., No: R01/1007, t.y., p. 1.

⁸² Barnet London Borough, **Adult Social Services: Service Plan (2006–2007)**, London, Barnet Pub., t.y., p. 4.

⁸³ Barnet London Borough, **Help Yourself: A Guide for Older People...., a.ge.**, p. 72.

Bu Ekip'in yanında, 2003 yılında Barnet Fiziksel ve Duyusal Özürülüler Ortaklık Kurulu kurulmuştur. Bu Kurul içinde üye olarak, özürülü insanlar, bakıcılar, gönüllü sektör ve Erişkin Sosyal Hizmetler bulunmaktadır. Kurul sayesinde fiziksel ve duysal sorunu olanların sağlıklarını geliştirmek ve onlara sosyal bakım hizmeti sunmak amaçlanmıştır.

Kurul'un en önemli çalışmalarından biri, "Özürülü Sosyal Modeli" üzerinedir. Buna göre;

- Fırsatları ve 18 yaş üstü özürülülerin hayat kalitesini yükselten seçimleri kontrol etme, geliştirme ve üretme
- Özürülü insanların yaşadıkları toplumlarda hakiki manada bir rol oynayabilmeleri için, değişiklik yaratma noktasında Özürülülük Eşitlik Görevi'ni kullanarak kamu hizmetlerinde özürülülüğü ana eksene çekmek⁸⁴ ilkeleri söz konusudur.

4. Kütüphane Hizmetleri

Özürülülere yönelik kütüphane hizmetleri iki isim/şekil altında ele alınmaktadır:

- **Mobil Kütüphane:** Bir tane mobil kütüphane bulunmaktadır. Bu kütüphane tamamıyla özürülülerin erişimine açıktır. Hizmetleri içerisinde DVD gibi yerel kütüphane hizmeti de vardır.⁸⁵
- **Ev Kütüphane Hizmeti:** Bu, dört haftalık "dönüşümlü kitaplar" hizmetidir. Bununla, kütüphane hizmeti, özürülülerin kütüphaneye ulaşma imkânı olmadıkları için evlerine ulaştırılmaktadır. Ancak bu hizmet, kendisi için kütüphaneyi ziyaret edecek bir arkadaşı veya akrabası olan özürülülerini kapsamamaktadır. Bu hizmeti almak için tamamen tek başına kalan bir özürülü insan olma zorunluluğu vardır.⁸⁶

⁸⁴ Barnet NHS and Barnet London Borough, **'Our Life, Our Services, Our Say': A work plan for Barnet Physical and Sensory Impairment Partnership Board (2007–2010)**, London, Barnet Pub., July 2007, p. 4.

⁸⁵ Barnet London Borough, **Help Yourself: A Guide for Older People...., a.ge.**, p. 25.

⁸⁶ **A.e.**, p. 5.

5. Barnet Bakım ve Tamir Acentesi

Bu hizmet, kendi evinde yaşayan özürlü çocukları da içine almaktadır. Hizmetin mantığı, özürlü olunması ve güç yetirememesinden dolayı, kişinin evini onarmak üzerine kuruludur. Bu onarım, kişinin özürlülüğünden doğan eve uyumsuzluğu gidermeye dönüktür. Yani, evin özürlü olan kişinin ihtiyacını giderecek durumda olmayan kısımları, ihtiyacı giderecek şekilde onarılmaktadır. Bu tamirden kaynaklanan maliyetler ise, Konsey garantisi altında olduğu için özürünün bir ödeme yapma zorunluluğu bulunmamaktadır.⁸⁷

6. Serbest Geçiş Hizmeti ve Taksikart Modeli

Bu uygulama, yaşlılara yapılan uygulama gibidir. İstenilen her zaman ve her şekilde belirli kıstaslar içerisinde özürlü olanların otobüslerde serbest geçiş hakları bulunmaktadır. Bu hakka sahip olmanın koşulları ise şöyledir:⁸⁸

- Barnet'te daimi ikamet ediyor olmak
- Daimi bir fiziksel özür sahibi olmak (ancak 12 ay veya daha fazla sürede sona erebilecek derecede veya 100 metreden fazla yürümeye mani olacak derecede veya kolları olmamak veya uzun zamandır kollarını kullanma yetisi bulunmamak)
- Sağır olmak veya normal konuşamamak (hiçbir dilde ağız yoluyla iletişim kuramamak)
- Görme bozukluğu olmak ya da aşırı görme özürlü olmak (âmâ)
- Öğrenme bozukluğu olmak
- En az iki yıl özel zihinsel sağlık hizmeti gerektirecek kadar ağır zihinsel sağlık problemi olmak.

Bu hizmetin yanında, "taksikart" adı altında diğer bir hizmet söz konusudur. Bu hizmet, yürüme ve görme özürlü olanlara dönük olarak, kapıdan kapıya teslim şeklinde işlemektedir. Otobüs, tren, tranway gibi

⁸⁷ Barnet London Borough, "Barnet Care and Repair Agency," (Çevrimiçi) <http://www.barnet.gov.uk/barnet-care-and-repair-agency>, 20.05.2008.

⁸⁸ Barnet London Borough, *Services for People with...*, a.g.e., p. 29.

toplu taşıma araçlarını kullanmakta zorlanan kişiler için kapıya teslim hizmeti olarak bilinmektedir. Günün 24 saati, yılın 365 günü içerisinde taksi olması durumunda herhangi bir vakit kullanılabilir.⁸⁹

7. İstihdam Hizmetleri ve Topluluğa Erişim (İntibak)

Barnet'te özellikle öğrenme özürülere yönelik olarak 5 adet istihdam projesi bulunmaktadır. Bu proje, çalışma fırsatları, eğitim, öğretim ve destek sunmaktadır. İstihdam projesine katılma, genellikle günlük hizmetlerle kombinasyon halinde gerçekleşecektir.⁹⁰

Bu bağlamda, "topluluğa erişim hizmetleri" de önemlidir. Bu hizmetler, 80 kişiden fazla insana sunulmaktadır. Bu hizmet ile birlikte, boş zaman hizmetlerine, cemiyet (topluluk) gruplarına ulaşım ve restoran gibi ana mekânlarda sosyalleşme hızlandırılmış olmaktadır. Bu tarz hizmet, Özürlülük Ayrımcılığı Yasası açısından da uyumlu durmaktadır.⁹¹

Bu çerçevede, örneğin, Mavi Rozetli Şema kullanılmaktadır. Bu Rozet, özellikle yürüme zorluğu çeken ve bundan dolayı sosyalleşme ve topluluğa intibak ve katılım açısından problem yaşayan özürülere belirli yerlerde arabaları ile park etmelerine olanak tanımaktadır. Böylece, arabalarıyla istedikleri yere en yakın yerde park etme imkânına sahip olmaktadır.⁹²

9. Sağlık ve Sosyal Bakım Hizmetleri

Özürülere dönük sağlık ve sosyal bakım hizmetleri aşağıdaki şekillerde gerçekleştirilmektedir:⁹³

a- Birincil Bakım: Bu bakım hizmeti özellikle öğrenme bozuklukları olan özürülere yöneliktir. Uygulamalı hemşirelik ile ortaklaşa yürütülen bu hizmet yolu ile, öğrenme bozuklukları olanlara sağlık kontrolü yapılmaktadır. Bu

⁸⁹ Barnet London Borough, *Help Yourself: A Guide for Older People...*, a.g.e., p. 41.

⁹⁰ Barnet London Borough et.al., 'Making a Big Difference'..., a.g.e., p. 26.

⁹¹ A.e., p. 26-27.

⁹² Barnet London Borough, *Services for People with...*, a.g.e., p. 31.

⁹³ Barnet London Borough et.al., 'Making a Big Difference'..., a.g.e., p. 27-28.

anlamda uygulanan 77 birincil bakım hizmetinden 2 tanesi öğrenme bozukluğu olan özürllülere dönüktür.

b- Hastane Yatak Hizmeti: Özürllülere yönelik diğerk sağlık bakım hizmeti, hastanede sağlanan özel yatak hizmetidir.

c- Zihinsel Sağlık Hizmeti: Bu hizmet, yine özellikle öğrenme bozukluğu olan özürllüler açısından ön plandadır.

d- Adli Tıp ve Üçüncü Basamak Sağlık Hizmetleri: Bu hizmetlerde, genellikle düşük hacimli, yüksek klinik riskli ve karmaşık yapılı; basit küçük planlamalarla anlaşılıp tanımlanamayan fakat bölgesel yaklaşımlarla algılanabilen durumlar söz konusudur.

e- Sürekli Bakım Finansmanı: Sürekli bakım, insanların uzun dönemli sağlık bakım ihtiyaçlarını gidermeye dönük sağlık bakım finansmanına işaret etmektedir.

10. Diğer Hizmetler

Diğerk hizmetler kategorisi, yaşlılara yönelik olarak da yapılmakta olan ve benzer özellikleri taşıyan hizmetlerdir. Bunlar şu şekilde tasnif edilebilir:

- **Ekstra Bakım Evi:** Yaşlılara yönelik yapılan hizmetle aynıdır. Barnet'te 2008 yılında açılan iki adet Ekstra Bakım Evi hizmeti bulunmaktadır. Bu yerlerde toplam 87 adet tek kişilik oda ve 4 adet iki kişilik odalar vardır.⁹⁴
- **Günlük Bakım Hizmetleri**
- **Doğrudan Yardım (Ödeme):** Gittikçe artmakta olan bir uygulama olan doğrudan yardım, özürllüler açısından bakıldığında, yaşlılara yönelik uygulamaya benzer bir sonuç çıkmaktadır. Diğerk taraftan, 130 özürllü insanın sosyal bakım ihtiyaçlarını karşılamak için doğrudan yardım aldıklarını

⁹⁴ A.e., p. 113.

belirtilmelidir. 2010 yılında ise bu rakamın 250 özürllüyü bulacağı ifade edilmektedir.⁹⁵

- **Bunların dışında, özürllülere dönük sosyal hizmet uygulamaları da şöyledir:**⁹⁶
 - **Bağımsız şekilde yaşama fonu:** Hizmet bakım bedelinin karşılanması için verilen kişisel yardım ve bakım ek geliridir. Bu fon ile, sosyal imkanlardan daha çok yararlanma ve imkanları daha çok seçebilme ihtimali söz konusu olabilmektedir.
 - **Avukatlık Hizmeti:** Özürllülerin insan hakları ile ilgili doğabilecek olan konularına bakmak üzere yardım etmeyle vazifeli gerek bireysel avukatlık ve gerekse profesyonel avukatlık hizmetleri organize edilmektedir.

SONUÇ

Londra Barnet Belediyesi tarafından uygulanan sosyal hizmet faaliyetleri özet olarak şu şekilde değerlendirilebilir:

- Londra'nın diğerk ilçelerine nazaran sosyo-ekonomik anlamda farklı yapıya sahiptir. Özellikle yaşlı, genç nüfus sayısında ilçeler arasında ikinci sırada yer alırken; nüfusun etnik ve dinî yapısı bakımından da çeşitlilik arz eden bir hüviyet taşımaktadır.
- Sosyal hizmet uygulamaları sistemli ve kategorik bir şekilde ele alınmaktadır. Bu anlamda, uygulamalar, çocuk-geç-aile, yaşlılar ve özürllüler başta olmak üzere temel olarak belirli bir sistemin içinde işlemektedir.
- Sosyal hizmet alma süreci, sistemli ve geniş bir araştırma ürünü olarak işlemektedir. Hizmet almak için ön değerlendirmeye tâbi tutulmak ve bu değerlendirme sonucunda ihtiyaç derecesinin belirlenmesi ve ona göre ortaya

⁹⁵ Barnet NHS and Barnet London Borough, 'Our Life, Our Services, Our Say'..., a.g.e., s. 17.

⁹⁶ Barnet London Borough et.al., 'Making a Big Difference'..., a.g.e., p. 32.

çıkan ihtiyaç tespiti eşiğinin hizmet alımında etkisi söz konusudur.

- Sosyal hizmet uygulamalarında en son teknoloji kullanılarak, hizmetin hızlı ve daha güvenilir bir şekilde yerine getirilmesi sağlanmaktadır.
- Sosyal hizmet uygulamaları için gerekli olan altyapı, ar-ge gibi çalışmalar sistemli bir şekilde yıllık olarak yenilenmekte ve düzenlenmektedir. Bununla da yetinilmeyip, var olan çalışmalar değerlendirilmeye tabi tutulmakta ve ileriye dönük plan ve stratejiler geliştirilmektedir.
- Sosyal hizmet alanlara dönük ortak bir veri tabanı ile sosyal hizmet uygulamalarında yeknesak bir yapının teşekkülü sağlanmış olmaktadır.
- Yapılan sosyal hizmet süreçlerinde, hizmet alıcılarının görüşlerini almaya ve buna göre hizmete şekil vermeye yönelik anket vb. çalışmalara sıklıkla rastlanmaktadır. Böylece, bizzat hizmet alıcısı vasıtasıyla gerçek anlamda hizmet gereksinimleri ve sorunların çözümlerine ulaşılmış olunmaktadır.

Londra Barnet Belediyesi tarafından uygulanan sosyal hizmet faaliyetlerinin Türkiye'deki belediyelere katkısı (örnek olması) ise şu yönlerden olabilir:

- Barnet'in gelir düzeyi, Londra ve İngiltere seviyesinden daha yüksektir. Genel olarak müreffeh bir yapı söz konusudur. Bu müreffeh yapı, nüfus içinde sosyal hizmetlere muhtaç olanları "arkaya" iten bir sosyal politikalara yol açacak durumda değildir. Bu durum, sosyal politikalardaki "adalet" algısı açısından dikkate değer olmalıdır. Zira genelin müreffehliği, özeline (küçük grupların vb.) sosyal dışlanmışlığına yol açacak sosyal politikalara sebep olmamaktadır. Zaten özürlü dostu sosyal politikalarla bu gibi dışlanmışlık riskleri ortadan kaldırılmaktadır.
- Barnet'in sosyal hizmet sağlama sürecinde uygulamakta olduğu "eşik" metodu, gerek muhtaçlığın tespitinde, gerek muhtaçlık derecesinin belirlenmesinde ve gerekse muhtaçlığın takip edilmesinde önemli bir açılım olarak görülebilir.

- Barnet sosyal hizmet uygulamalarında "teknoloji", son noktaya kadar en ileri seviyede kullanılmaktadır. Bu husus, Türkiye'deki belediyeler için sadece sosyal politika hizmetlerinde değil, genel olarak düşündürücü olmalıdır. Bu çerçevede, tele-bakım, alarm hizmetleri ve benzerleri gibi "teknolojik sosyal hizmetler"e ihtiyaç bulunmaktadır.
- Benzer şekilde, Barnet'te, sosyal politika hizmetlerine ulaşım, bu hizmetlerin bilinmesi, değerlendirilmesi, hizmetlere katkı sağlanması vb. açılardan "web" hizmetleri önemli fonksiyon icra etmekte; standart bir yapı içinde sürekli yenilenen ve gelişen bir hüviyete sahip bulunmaktadır. Bu durumu, Türkiye'deki belediyelerde henüz tam manasıyla görmenin mümkün olmadığı açıktır.
- Barnet'teki "taksi-kart" veya "mavi rozetli" şema gibi orijinal uygulamaların, Türkiye'deki belediyeler tarafından kendi bünyelerine göre düzenlenmesi ve uygulanması da faydalı bir sosyal hizmet olabilir. Burada taksi karta benzer uygulamaların, Türkiye'de bazı belediyelerce işletilmekte olduğu belirtilmelidir.

KAYNAKÇA

Barnet Children & Young People's Strategic Partnership Board	Barnet's Children and Young People Plan: 2007/08-2009/10 , London, Barnet Pub., 2007.
Barnet London Borough	"Keeping Warm in Winter Service," (Çevrimiçi) http://www.barnet.gov.uk/keeping-warm-in-winter-service , 25.05.2008.
Barnet London Borough	Adult Social Services: Service Plan (2006-2007) , London, Barnet Pub., t.y.
Barnet London Borough	"Alarm Services," (Çevrimiçi) http://www.barnet.gov.uk/alarm-services , 20.05.2008.

Barnet London Borough	"After and/or Before School Childcare," (Çevrimiçi) http://www.barnet.gov.uk/index/community-living/childcare/after-and-or-before-school-childcare.htm , 20.05.2008.
Barnet London Borough	"Barnet Care and Repair Agency," (Çevrimiçi) http://www.barnet.gov.uk/barnet-care-and-repair-agency , 20.05.2008.
Barnet London Borough	Barnet in Facts and Figures: Adult Social Care in Barnet , London, Barnet Pub., September 2006.
Barnet London Borough	Can I See My Social Care Records?: A Guide to Your Rights and the Data Protection Act , London, Barnet Pub., No: R01/1007, t.y.
Barnet London Borough	"Children Centres," (Çevrimiçi) www.barnet.gov.uk/index/community-living/childcare/children-centres.htm ,20.05.2008.
Barnet London Borough	Direct Payments to You , London, Barnet Pub., t.y.
Barnet London Borough	Essential Guide for Disabled People Living in Barnet (2007) , London, Barnet Pub., t.y.
Barnet London Borough	"Extra Care Housing," (Çevrimiçi) http://www.barnet.gov.uk/index/health-social-care/services-for-older-people/extra-care-housing.htm , 20.05.2008.
Barnet London Borough	Help Yourself: A Guide for Older People Living in the London Borough of Barnet (2008) , London, Barnet Pub., 2008.
Barnet London Borough	"Housing Benefit," (Çevrimiçi) www.barnet.gov.uk/index/advice-benefits/benefits/housing-benefit-new-claim.htm , 15.06.2008.
Barnet London	"Joint Home Meals Service," (Çevrimiçi)

Borough	http://www.barnet.gov.uk/mobile-meals-meals-on-wheels- , 20.05.2008.
Barnet London Borough	"Latest Population Figures," (Çevrimiçi) http://www.barnet.gov.uk/index/council-democracy/statistics-census-information/latest-population-figures.htm ,10.06.2008.
Barnet London Borough	"Local Housing Allowance," (Çevrimiçi) www.barnet.gov.uk/index/advice-benefits/benefits/housing-benefit-new-claim/housing-benefits-lha.htm , 15.06.2008.
Barnet London Borough	"Needs Assessment," (Çevrimiçi) http://www.barnet.gov.uk/index/health-social-care/disabilities/needs-assessment.htm , 20.05.2008.
Barnet London Borough	"Older Persons Buss Pass," (Çevrimiçi) http://www.barnet.gov.uk/older-persons-bus-pass-freedom-passes , 15.06.2008.
Barnet London Borough	"Telecare," (Çevrimiçi) http://www.barnet.gov.uk/index/health-social-care/services-for-older-people/telecare.htm , 20.05.2008.
Barnet London Borough	Play Strategy (2007-2011) , London, Barnet Pub., t.y.
Barnet London Borough	Services for People with a Physical or Sensory Impairment , London, Barnet Pub., No: PSI01/0507, t.y.
Barnet London Borough & Barnet NHS	An Introduction to Telecare Services , London, Barnet Pub., No: TC01/0308, t.y.
Barnet London Borough & Barnet NHS	Independence, Choice and Control: Services for Older People-An Integrated Commissioning Strategy for Barnet (2008-2017) , London, Barnet Pub., t.y.
Barnet London Borough &	'Our Life, Our Services, Our Say': A work plan for Barnet Physical and Sensory Impairment Partnership

- Barnet NHS **Board (2007-2010)**, London, Barnet Pub., July 2007.
- Barnet London Borough et.al. **'Making a Big Difference': An Integrated Commissioning Strategy for Learning Disability Services in Barnet (2007-2010)**, London, Barnet Pub., t.y.
- Barnet London Borough et.al. **Profile of Children and Young People in Barnet**, London, Barnet Pub., November 2006.
- Enfield Council & Barnet London Borough **Joint Home Meals Service**, London, Barnet Pub., No: hms01/1107, t.y.
- Gay, Julia **Barnet's Early Years and Childcare Plan 2006-2008: Implementing the Ten Year Childcare Strategy**, London, Barnet Pub., August 2006.
- Oğlak, Sema "Uzun Süreli Evde Bakım Hizmetleri ve Bakım Sigortası," **Türk Geriatri Dergisi**, C. 10, S. 2, 2007, s. 100-108.
- QA Research & Zahid Parvez **Childcare Sufficiency Assessment**, London, Barnet Pub., March 2008.
- Samuelsson, L. & B. Malmberg & J. H. Hansson "Daycare for Elderly People in Sweden: A National Survey," **Scandinavian Journal of Social Welfare**, No. 7, 1998, p. 310-319.